

עברית: הבנה, הבעה ולשון

שאלון א'

לבתי ספר עצמאיים

יחידת לימוד אחת

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

פרק ראשון	–	הבנה והבעה	–	50	נקודות
פרק שני	–	אוצר המילים והמשמעים ושם המספר	–	26	נקודות
פרק שלישי	–	תחביר ומערכת הצורות	–	24	נקודות
	–	סה"כ	–	100	נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות: הקפד על כתב ברור, על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב בטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

קרא את המאמר שלפניך, וענה על השאלות שאחריו.

מיטיבים לעוף, מרחיקים לנדוד

(מעובד על פי א' טיב, "גם ציפור מצאה בית", המודיע, י"ד בשבט תשס"ז, ומקורות נוספים.)

- פסקה א 5 נדידה היא תופעת טבע כללית מופלאה הקיימת אצל בעלי חיים שונים. הם עוברים ממקום למקום במחזוריות קבועה ובמסלול קבוע, כדי להימלט מתנאי אקלים קשים שאינם מאפשרים קיום וכדי לחפש מזון. מבין בעלי החיים הנוודים הבולטות ביותר הן הציפורים, וכבר אמר הנביא ירמיהו: "גַם חֲסִידָה בְּשָׁמַיִם יִדְעָה מוֹעֲדֶיהָ* וְתֵר וְסִיס וְעִגּוּר שְׁמָרוּ אֶת עֵת בְּאֵנָה" (ירמיה ח, ז).
- פסקה ב 10 בימי קדם משכו מסעי הציפורים את תשומת לבם של אנשים, והתופעה עוררה בהם השתאות וסקרנות: לאן הציפורים נעלמות? הפליאה והסקרנות הביאו להתפתחות של סברות שונות ושל אמונות תפלות רבות. רבים סברו כי העופות מסתתרים במחילות או בגומחות בעצים. אחרים סברו כי העופות ישנים שנת חורף בתוך המים. סברה זו הסתמכה גם על עדויות של דייגים, שמצאו ברשתות הדיג עופות שלדבריהם היו "שקועים בשינה עזה". אף מאוחר יותר, במאמר שנכתב בשנת 1703, הוסבר כי העופות הנוודים חורפים על הירח, ובתחילת הקיץ הם שבים לכדור הארץ...
- פסקה ג 15 גם בימינו תופעה ייחודית זו ממשיכה להפליא ולסקרן אנשים. במאות האחרונות הומצאו ונבחנו עשרות שיטות למעקב אחר נדידת העופות. המעקב קיבל תאוצה במאה ה-20, לאחר שהתברר שתאונות מטוסים רבות נגרמות עקב התנגשות בציפורים נוודות. בהתנגשות כזאת יש סכנה עצומה לחיי הטייסים ולהפיגעות המטוסים. כדי לצמצם באופן ניכר את הפגיעות האלה, נערכו מחקרים שבהם החוקרים ביקשו ללמוד את נתיבי הנדידה, את זמניה, את מספר העופות הנוודים ואת גובה מעופם בכל עונה.
- פסקה ד 20 עיקר המעקב אחרי ציפורים נוודות מתבצע בתחנות מחקר וטיבוע הפזורות ברחבי העולם. בתחנות אלה לוכדים מדגם מסוים של ציפורים במהלך השנה, מצמידים לרגליהן טבעת אלומיניום ובה פרטי הזיהוי שלהן, ועוקבים אחרי המסלול שעוברות בו ציפורים מטובעות. נוסף על כך עוקבים אחרי הציפורים באמצעים טכנולוגיים כגון מכ"ם ולוויינים. אך גם בעידן של טכנולוגיה מתקדמת עדיין ממשיכים לעקוב אחרי הציפורים בדרך המקובלת של תצפית אנושית במוקדי צפרות שונים בעולם.
- פסקה ה 30 המידע שנאסף בעולם לאורך זמן בשיטות שונות מלמד על מסלול הנדידה של הציפורים ועל העיתוי שלה, ובעזרת הנתונים שהתקבלו סורטטה מפה עולמית של נדידת הציפורים. מפה זו מגלה כי ישראל, הקטנה יחסית בשטחה, היא נתיב מרכזי בנדידה. בעונת נדידה אחת חולפות בשמי הארץ מיליוני ציפורים. זאת ועוד: מגוון המינים של הציפורים שנצפו בכל אלף קמ"ר בארץ הוא גבוה ביותר לעומת מקומות רבים אחרים בעולם. ישראל היא מעין "צוואר בקבוק" בנדידת ציפורים מאירופה ומאסיה לכיוון אפריקה ובחזרה: הים התיכון במערב והאזור המדברי היבש במזרח מהווים מכשולים קשים ביותר לרבים מן העופות הנוודים, וכך הופכת ישראל למסדרון נוח לנדידה.

- פסקה ו נדידת ציפורים עוררה אצל החוקרים שאלות רבות: כיצד הציפורים יודעות מתי לצאת לדרכן? כיצד הן מנווטות ומוצאות את דרכן? כיצד הן עומדות בתנאי דרך קשים ושורדות נדידה למרחקים ארוכים? הרי זה דבר מדהים: ציפור זעירה שמשקלה 10 גרם ומשקל מוחה כחצי גרם בלבד מסוגלת לעבור מדי שנה מסלול נדידה שאורכו אלפי קילומטרים בלי לאבד את דרכה, ולחזור באותו מסלול לארץ מוצאה.
- פסקה ז במחקרים רבי-שנים גילו חוקרים מעין "שעון פנימי" אצל ציפורים, הקולט שינויים של אור וחושך. כשהיום מתקצר והלילה מתארך מתרחש שינוי במנגנון הרעב שבמוחן. בעקבות שינוי זה הציפורים אוכלות כ-40% יותר מבכל תקופות השנה האחרות. כך הן צוברות מאגרי שומן גדולים המספקים להן אנרגיה לקראת התעופה הממושכת. מחקרים שנערכו על ציפורי שיר הראו כי כמות השומן הנאגרת אצל ציפור שיר מותאמת באופן מופלא למרחק הנדידה שעליה לעבור. אחרי ה"תדלוק" הציפורים מתלהקות ויוצאות לדרך.
- פסקה ח הציפורים לומדות לזהות סימנים בולטים בתוואי הדרך: נהרות, אגמים, הרים, קולות וריחות. מבט-העל של הציפורים והזיכרון החזותי המשובח שלהן מסייעים להן לנווט את דרכן ולחזור על אותו מסלול מדי שנה. יש ציפורים החורפות באותו מקום כמה שנים ברציפות: נחליאלי נצפה חוזר לאותה חצר, ופרוש – לאותו גן.
- פסקה ט אף גרמי השמים מסייעים לציפורים לנווט. כיוון השמש וגובהה היחסי עוזרים להן למצוא כיוון וגובה. בלילה כוכבי השָׁמַיִם מסייעים לציפורים לנווט: במחקר מסוים כלאו ציפורי שיר בפלנטריום, שהוא מתקן המדמה באופן מלאכותי את גרמי השמים. במחקר זה גילו כי כאשר שינו את מפת הכוכבים בפלנטריום, שינו הציפורים בהתאם את כיוון מעופן.
- פסקה י אמצעי נוסף שמסייע לציפורים לנווט את דרכן הוא השדה המגנטי של כדור הארץ. בקטבים של כדור הארץ מרוכז כוח מגנטי רב. כוח זה פוחת והולך ככל שמתרחקים מהקטבים. האינסטינקט של הציפורים מאפשר להן לחוש את העוצמה המשתנה של הכוח המגנטי, ולפי זה הן מאתרות את הכיוונים צפון ודרום ואת מקום הימצאן במסלול הנדידה. במחקר מסוים נצפו יוני דואר במעופן. לראשן הוצמד מגנט אשר שיבש את יכולתן לחוש את הכוח המגנטי של כדור הארץ, וגרם להן לשנות את כיוון מעופן.
- פסקה יא עוד גילו החוקרים שלציפורים נודדות יש נתונים ביולוגיים מיוחדים המתאימים לנדידה. הכנפיים של עופות נודדים ארוכות ביחס לגודל גופן יותר מכנפיהם של מינים דומים שאינם נודדים. גם את צורת הכנף שלהם התאים הבורא למרחק הנדידה: קצות הכנפיים של עופות נודדים מסוימים מחודדים. תכונות אלה מקנות להם יתר מהירות, ומונעות בזבוז של אנרגיה שהיא חיונית בתעופה למרחקים ארוכים.
- פסקה יב המדענים מתצפתים, מניחים הנחות, משערים השערות, אך על אף המחקרים הרבים שנערכו עד כה על נדידת ציפורים עדיין נותרו תעלומות רבות בלתי פתורות. "הַמְבִינְתָּ יֶאֱבָר* גַּם, יִפְרָשׁ כִּנְפוֹ לְתִמְוִן" (איוב לט, כו) – שואל אלוקים את איוב. בינתו של האדם אין בה די כדי לענות על הפליאה שמעוררת ציפור קטנה בנדודיה למרחקים.

פרק ראשון – הבנה והבעה (50 נקודות)

בפרק זה יש לענות על כל השאלות 1-8 לפי ההוראות.

1. ענה על שלושה מתוך ארבעת הסעיפים א-ד.
המאמר עוסק בתופעה של נדידת ציפורים.
א. ציין שתי סיבות לנדידת ציפורים. (3 נקודות)
ב. ציין שתי השערות מוטעות שהועלו בקשר לנדידת ציפורים. (3 נקודות)
ג. ציין שתי סיבות לעריכת מחקרים על נדידת ציפורים. (3 נקודות)
ד. ציין שתי דרכים שבהן אוספים מידע על ציפורים נודדות. (3 נקודות)
  2. ציפורים זקוקות לאנרגיה רבה בנדידתן.
כתוב אילו נתונים טבעיים העניק להן בורא עולם
— כדי לספק את האנרגיה הזו.
— כדי למנוע בזבוז של אנרגיה.
(4 נקודות)
  3. מה הן מטרותיו העיקריות של כותב המאמר?
העתק למחברתך את שתי התשובות המתאימות ביותר.
א. לבטא את רגשותיו לנוכח תופעת הנדידה.
ב. להוכיח שתמיד בני אדם התעניינו בנדידת ציפורים.
ג. לעורר את התפעלות הקורא לנוכח הפלא שבתופעת הנדידה.
ד. להתריע על סכנות שבהן נתקלים מטוסים וציפורים נודדות.
ה. להסביר את התופעה של נדידת ציפורים.
ו. לתאר תצפיות שנערכו בעבר על נדידת ציפורים.
(4 נקודות)
  4. לפניך ארבעה היגדים א-ד. כתוב במחברתך אילו מהם אפשר להסיק מן המאמר.
א. איסוף המידע על מסלולי הנדידה ומועדיה נועד להשפיע על מסלולי הטיסה של מטוסים.
ב. הנחליאלי מגיע לארץ משבדיה.
ג. חומרי הדברה שמשמשים בהם בחקלאות עלולים להרעיל עופות נודדים.
ד. כוכב הצפון, אחד מכוכבי השָׁבֵת, מסייע לציפורים הנודדות בניווט.
(4 נקודות)
- /המשך בעמוד 5/

5. א. מהו הקשר הלוגי בין פסקה ב ובין פסקה ג? (2 נקודות)

(1) קשר של ניגוד

(2) קשר של זמן

(3) קשר של סיבה ותוצאה

(4) קשר של הכללה ופירוט

ב. איזה רכיב מְבַנֵּי בולט בפסקה ח? (2 נקודות)

(1) טענה – נימוק

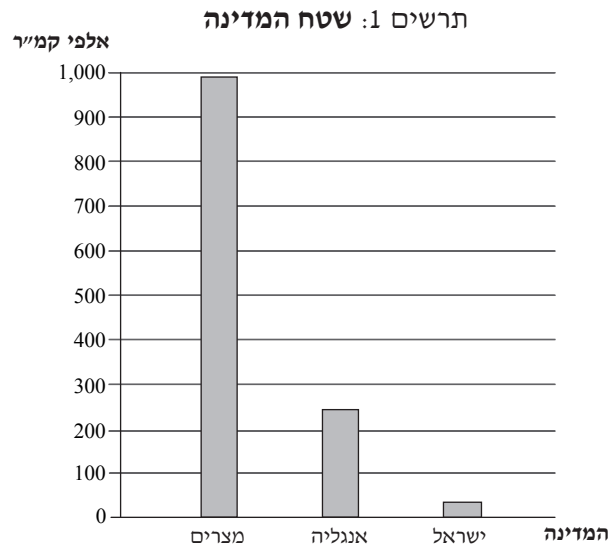
(2) סיבה – תוצאה

(3) שאלה – תשובה

(4) הכללה – פירוט

6. ברחבי העולם לוכדים ציפורים לצורכי מחקר (על פי המאמר).
הבע את דעתך על שימוש בציפורים לצורכי מחקר. נמק את עמדתך (לפחות שני נימוקים).
תוכל להיעזר במאמר. (6 נקודות)

7. בתרשימים 1-2 שלפניך מוצגים נתונים על השטח של שלוש מדינות ועל מספר מיני הציפורים החולפות דרכן בכל עונת נדידה.

(הנתונים נלקחו מתוך: יי לשם, ע' בהט, **לטוס עם הציפורים**, תשנ"ד.)

- א. על פי הנתונים בשני התרשימים, כתוב במה **זומות** ישראל ואנגליה ובמה הן **שונות**. (3 נקודות)
- ב. "מגוון המינים של הציפורים שנצפו בכל אלף קמ"ר בארץ הוא גבוה ביותר לעומת מקומות אחרים בעולם" (שורות 29-31).
הוכח קביעה זו על פי הנתונים בשני התרשימים (אין צורך לחשב). (4 נקודות)

8. **מטלת סיכום** (12 נקודות)
בפסקה ו מוצגות שלוש שאלות.
כתוב סיכום בהיקף של כ-12-15 שורות, שיכלול תשובות על השאלה הראשונה והשנייה.
/המשך בעמוד 7/

פרק שני – אוצר המילים והמשמעים ושם המספר (26 נקודות)

בפרק זה יש לענות על שש שאלות: על ארבע השאלות 9-12, על אחת מהשאלות 13 או 14, ועל שאלה 15.

אוצר המילים והמשמעים (21 נקודות)

ענה על שאלות 9-12.

9. לפניך חמישה הסברים למילה **דרך**, ולצדם משפטים המדגימים את השימוש במילה זו. קרא אותם, וענה על שלושת הסעיפים א-ג שאחריהם.

דוגמה	הסבר
הדרך מלאה בוץ.	(1) כביש, שביל, נתיב.
מצאתי דרך לפתור את הבעיה.	(2) שיטה, קו פעולה המכוון למטרה
פנו דרך לרכבי ההצלה!	(3) מסוימת או ליעד מסוים.
דרך הציווי, דרך החיווי.	(4) מעבר, אפשרות לעבור.
הוא הולך בדרכי יושר.	(5) בדקדוק: מודוס.
	(5) אופן התנהגות.

א. עיין בפסקה ד ובפסקה ו במאמר.

מבין ההסברים (1)-(5), כתוב איזה הסבר מתאים לשימוש במילה "דרך" בפסקה ד, ואיזה הסבר מתאים לשימוש במילה "דרך" בפסקה ו. (3 נקודות)

ב. מן ההסברים (1)-(5) העתק למחברתך:

– הסבר של מילה באמצעות נרדפות.

– הסבר של מילה באמצעות הגדרה קלסית.

– הסבר של מילה באמצעות תרגום.

(3 נקודות)

ג. העתק מטור הדוגמאות דוגמה שבה השימוש במילה "דרך" הוא מטפורי. (נקודה אחת)

10. ישראל היא מעין "צוואר בקבוק" בנדידת ציפורים (שורה 31).
- א. הסבר על פי פסקה ה, מדוע ישראל מכונה "צוואר בקבוק" בקשר לנדידת ציפורים.
(4 נקודות)
- ב. מצא בפסקה ה מטפורה נוספת באותה משמעות. (נקודה אחת)

11. מצא בפסקות ה, ח

- שלוש מילים מהשדה הסמנטי של דרך.
- שלוש מילים מהשדה הסמנטי של זמן.
- (3 נקודות)

12. לפניך שני משפטים:

I. הפליאה והסקרנות הביאו להתפתחות אמונות **תפלות**.

II. במטוס הוגשו מנות מזון **תפלות**.

העתק למחברתך את המשפט שהנאמר בו נכון. (3 נקודות)

- (1) במשפט הראשון משמעות המילה "תפלות" היא עממיות, ובמשפט השני משמעות המילה "תפלות" היא דיאטטיות.
- (2) בשני המשפטים משמעות המילה "תפלות" היא לא עיקריות.
- (3) במשפט הראשון משמעות המילה "תפלות" היא נטולות בסיס, ובמשפט השני משמעות המילה "תפלות" היא נטולות טעם.
- (4) בשני המשפטים משמעות המילה "תפלות" היא מפולפלות.

ענה על שאלה 13 או על שאלה 14.

13. במשפטים א-ד יש מילים מודגשות מהשורש ט-ב-ע. (3 נקודות)
באיזה מהמשפטים משמעות המילה המודגשת קרובה למשמעות המילה "מטובעות"
במאמר (שורה 23)?

העתק למחברתך את התשובה הנכונה.

- א. הצורך לנדוד **טבוע** בדמן של הציפורים.
- ב. היוצר ה**טביע** את חותמו על היצירה.
- ג. הנערה ענדה את **טבעת** הזהב על אצבעה.
- ד. ציפורים **טבעו** במים במהלך נדידתן מעל הים.

14. א. "העופות הנודדים חורפים על הירח" (שורות 11-12).
מהי המשמעות של המילה "חורפים" במשפט זה?
העתק למחברתך את התשובה הנכונה. (1½ נקודות)

(1) ישנים חזק

(2) מטיילים בחוף

(3) מצבם מחריף

(4) שוהים בחורף

ב. "האינסטינקט של הציפורים מאפשר להן לחוש את העוצמה..." (שורה 57).

מהי המשמעות של המילה "אינסטינקט" במשפט זה?

העתק למחברתך את התשובה הנכונה. (1½ נקודות)

(1) מאגר הידע

(2) חוש טבעי

(3) זיכרון לטווח רחוק

(4) מאמץ אינטנסיבי

שם המספר (5 נקודות)

ענה על שאלה 15.

15. א. בכל אחד מהמשפטים (1)-(3) שלפניך, בחר בצורה הנכונה של שם המספר, והעתק אותה למחברתך. (3 נקודות)

(1) ציפור זעירה שמשקלה **עֶשְׂרֵה** / **עֶשְׂרֵה** גרם עוברת בנדודיה אלפי קילומטרים.

(2) רק במאה ה**תְּשַׁע-עֶשְׂרֵה** / ה**תְּשַׁע-עֶשְׂרֵה** התברר לאן הציפורים נודדות.

(3) מספר מיני הציפורים בסודן הוא כמעט פי **שְׁנַיִם** / **שְׁתַּיִם** ממספרם באנגליה.

ב. לפניך משפט ובו מספר. כתוב את המספר במילים. (2 נקודות)

בשמי אנגליה חולפים מדי שנה **489** מיני ציפורים. /המשך בעמוד 10/

פרק שלישי – תחביר ומערכת הצורות (24 נקודות)

בפרק זה שמונה שאלות: ארבע מתחום התחביר (16-19) וארבע מתחום מערכת הצורות (20-23).
ענה על ארבע שאלות בלבד. תוכל לבחור אותן מתחום התחביר או מתחום מערכת הצורות
או משני התחומים, כרצונך (לכל שאלה – 6 נקודות).

תחביר

16. לפניך שישה משפטים (1)-(6), ובכל אחד מהם מודגשת המילה **מחקר** או המילה **מחקרים**.
ציין את התפקיד התחבירי של מילה זו בכל משפט.
את התפקידים בחר מהרשימה שלפניך: נושא, משלים פועל, משלים שם (לוואי).

- (1) לבדיקת מסלול הנדידה של הציפורים נערכו **מחקרים** רבים ברחבי העולם.
- (2) את **המחקרים** על נדידת ציפורים המדענים מבצעים במגוון שיטות.
- (3) לפי תוצאות **המחקרים** סורטטה מפה עולמית של נדידת הציפורים.
- (4) **במחקרים** רבים בדקו חוקרים את מנגנון הרעב של הציפורים.
- (5) המעקב אחרי הציפורים מתבצע בתחנות **מחקר** וטיבוע.
- (6) על אף **המחקרים** הרבים על נדידת הציפורים עדיין נותרו תעלומות רבות.

17. א. לפניך שתי דרכים לניתוח תחבירי של משפט, אך רק אחת מהן נכונה.
העתק למחברתך את הדרך הנכונה.

נושא			משלים פועל	נושא	משלים פועל
משלים שם	משלים שם	משלים שם	נבחנו	משלים שם	משלים שם
אחר נדידת העופות.			I.	במאות האחרונות	
נושא			משלים פועל	נושא	משלים פועל
משלים שם	משלים שם	משלים שם	נבחנו	משלים שם	משלים שם
אחר נדידת העופות.			II.	במאות האחרונות	

ב. לפניך משפט:

מחקרים שנערכו על ציפורי שיר הראו כי כמות השומן בגופן בעונת הנדידה מותאמת למרחק הנדידה שלהן.

העתק את המשפט למחברתך.

קבע את סוג המשפט – מורכב או איחוי (מחובר).

אם המשפט הוא משפט מורכב, תחם את הפסוקית / הפסוקיות שבו.

אם המשפט הוא משפט איחוי (מחובר), תחם את האיברים שלו.

18. לפניך שלושה משפטים:

- I. על השאלה לאן הציפורים נעלמות התפתחו בימי קדם אמונות תפלות רבות.
  - II. בשל סימנים בולטים בתוואי הדרך ציפורים מסוגלות לחזור מדי שנה על אותו מסלול נדידה.
  - III. השמש מסייעת לציפורים במציאת מיקומן ביום, וכוכבי השבת מסייעים להן בלילה.
- א. העתק למחברתך את מספרי המשפטים III-I, וליד כל מספר ציין את סוגו התחבירי של המשפט: פשוט, מורכב, איחוי (מחובר).
- ב. אם המשפט הוא משפט מורכב, תחם את הפסוקית / הפסוקיות שבו.
- ג. אם המשפט הוא משפט איחוי (מחובר), תחם את האיברים שלו.
- ד. בכל משפט מודגשת בקו המילה ציפורים.
- באיזה משפט מילה זו יוצאת דופן מבחינת תפקידה התחבירי? מהו תפקידה במשפט זה?

19. א. מיין את הצירופים שלפניך לשתן קבוצות: צירופי סמיכות וצירופי שם ותואר.

- נתיב נדידה
- נתיב מרכזי
- ציפור נודדת
- ציפור שיר
- תופעת טבע
- מחזוריות קבועה

ב. הבא מן המאמר דוגמה נוספת לכל אחת מהקבוצות שצינת בסעיף א (בסך הכול – שתי דוגמאות).

ג. לפניך שני צירופי מילים. הוסף לכל צירוף את ה"א היידוע, וכתוב במחברתך את הצירופים המיודעים.

- I. נתונים ביולוגיים מיוחדים
- II. מגוון שיטות מחקר

מערכת הצורות

20. א. לפניך שמות פעולה.

כתוב את הבניין של כל שם פעולה.

הַשְׁנֹאָה, נְדִידָה, הִתְאַם, בְּזָבוּז, הַפְּגְעוּת,
הִתְאַרְגְּנוּת, סְכָנָה, חֲפִישׁ, הִסְתַּתְּרוּת

ב. לפניך שישה שמות.

נְוֹט, סְקָרְנוּת, זְכָרוֹן, דְּיָג, מְדָגָם, אֶנוּשִׁי

מיין את השמות לשתי קבוצות לפי דרך התצורה שלהם, וציין את דרך התצורה של כל קבוצה.

21. א. לפניך ארבעה משפטים, ובכל אחד מהם מילה מודגשת.

מבין המילים המודגשות, העתק למחברתך את המילים שיש בהן צורני נטייה.

— במוחן של הציפורים יש מנגנון רעב.

— בגוף הציפור נצברים מאגרי שומן.

— הציפורים מוצאות את דרכן.

— צִפְרִים מתעדים ביומן את תצפיותיהם.

ב. לפניך ארבעה צירופי מילים, ובכל צירוף יש מילה מודגשת.

מבין המילים המודגשות, העתק למחברתך את המילה היוצאת דופן מבחינת משמעות הצורן הסופי.

הסבר את תשובתך.

— תופעה ייחודית

— שיגור חללית

— מפה עולמית

— תפיסה חזותית

22. א. לפניך ארבעה פעלים:

מִתָּר, אֶתֶר, סְרִט, מְחַדֵּד

(1) איזה פועל יוצא דופן מבחינת הבניין? ציין את הבניין שלו.

(2) מהו הבניין המשותף לשאר הפעלים?

ב. (1) "עוקבים אחרי המסלול שעוברות בו ציפורים מְטַבְּעוֹת" (שורות 22-23).

מהי צורת העבר של מְטַבְּעוֹת?

העתק למחברתך את התשובה הנכונה, כולל הניקוד.

הִטְבְּעוּ, טַבְּעוּ, טָבְעוּ, הִטְבְּיעוּ

(2) בזכות מחקרים על נדידת ציפורים נֶצְלוּ חייהם של טייסים.

מהי צורת העתיד של הפועל נֶצְלוּ?

העתק למחברתך את התשובה הנכונה, כולל הניקוד.

יִנְצְלוּ, יִצְילוּ, יִנְצְלוּ, יִתְנַצְלוּ

23. א. לפניך טבלה.

המילה	השורש	מילים נוספות
מָגַשׁ		מָגַשׁשׁ, מְתַגַּשׁ, נָגַשׁ
מְאֻפְּשָׁרִים		פָּשַׁרְהוּ, מְתַאֲפָשֵׁר, מְפַשְׁרִים
צוּבְרוֹת		מְתַבְבְּרִים, מְצַטְבֵּר, צָבְרָה

העתק למחברתך את שלוש המילים מהעמודה הימנית. ליד כל מילה שהעתקת:

(1) כתוב את השורש שלה.

(2) העתק מהעמודה השמאלית את המילה או המילים שהן מאותו שורש של

המילה שהעתקת.

ב. לפניך טבלה.

שם הפועל	פועל נוסף מאותו שורש, אך בבניין אחר	שם הפעולה
לְהַקְטִין		
לְשַׁבֵּשׂ		
לְהַמְנִיעַ		

העתק למחברתך את שלושת שמות הפועל מהעמודה הימנית. ליד כל שם פועל

שהעתקת:

(1) כתוב פועל נוסף מאותו שורש, אך בבניין אחר.

(2) כתוב את שם הפעולה של שם הפועל הנתון.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך